

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-03-09
Besvaras senast
2023-03-22 kl. 12.00

Till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2022/23:429 Arbetsrelaterade dödsfall orsakade av asbest

Asbest uppskattas orsaka nästan 270 arbetsrelaterade dödsfall i Sverige varje år, enligt Arbetsmiljöverket. Men man uppskattar att dödsfallen orsakade av asbest i framtiden kommer att minska drastiskt efter att förbud mot användning har införts och att det numer finns omfattande krav på skyddsutrustning vid hantering av asbest. Den som hanterar asbest måste även ha särskild utbildning. Men för att detta ska få effekt måste reglerna följas och utbildningen hålla hög kvalitet.

Som ett led i den nationella strategin mot arbetslivskriminalitet gav den socialdemokratiska regeringen under 2022 Arbetsmiljöverket i uppdrag att redovisa hur myndigheten arbetar med uppföljning och kontroll av arbete med asbest. Myndigheten skulle beskriva hur den utfärdar och kontrollerar tillstånd för och anmälningar om arbete med asbest. Myndigheten skulle också lämna åtgärdsförslag för att öka möjligheten att upptäcka fusk, fel eller tillkortakommanden i utbildningsledet.

Arbetsmiljöverket har nu inkommit med sin redovisning till regeringen. I den redovisningen framkommer att utbildningarnas kvalitet och innehåll inte säkras eller följs upp på något vis.

Det finns heller inget test eller liknande för att säkerställa att den som har genomgått utbildningen verkligen har fått med sig relevanta kunskaper innan man utför arbete med asbest. Det finns heller inget register eller liknande över godkända utbildningsaktörer eller dem som har genomgått relevant utbildning.

Detta sammantaget kan mycket väl resultera i att arbetstagare som har intyg på genomgången utbildning i själva verket inte har tillräckliga kunskaper för att hantera ett så hälsofarligt material och därför utsätts för mycket stora risker.

Även arbetstagare som inte har utbildning i hantering av asbest kan komma i kontakt med materialet i sitt arbete som exempelvis snickare, städare och fastighetsskötare. Många vet inte ens att man har varit i kontakt med asbest och de risker man har utsatts för.

Arbetsmiljöverket föreslår i sin redovisning att det närmare utreds om det kan skapas ett register över godkända utbildningsgivare samt över de personer som

har genomgått en godkänd utbildning med godkänt resultat. Man menar även att det finns behov av riktad information till yrkesgrupper som kan komma i kontakt med asbest samt att man behöver höja kunskapen inom gymnasieskolans och vuxenutbildningens bygg- och anläggningsprogram.

Myndigheten föreslår även att man inför ett fristående kunskapstest för alla som ska hantera asbest, att enbart godkända utbildningsföretag får ge utbildningar samt att en extern aktör ansvarar för examination och utbildningsintyg.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande fråga till statsrådet Paulina Brandberg:

Vilka initiativ avser statsrådet att ta med anledning av Arbetsmiljöverkets redovisning och förslag om utbildning och information avseende hantering av asbest för att minska skador orsakade av materialet, så att vi i framtiden inte kommer att ha några arbetsrelaterade dödsfall orsakade av detta material?

.....

Johanna Haraldsson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck